

Příloha č.1 k vyhlášce č.64/2002 Sb.

Komentář k výsledkům finančních kontrol a účinnosti kontrolního systému orgánu veřejné správy za rok 2003

1. a) Zlínský kraj v roce 2003 udržoval systém fungování finanční kontroly ve své působnosti tak, aby bylo zabezpečeno dodržování obecně platných právních předpisů, vnitřních směrnic a norem při hospodaření s veřejnými prostředky, a to jak na úrovni krajského úřadu, tak i na úrovni jeho zřizovaných organizací.

Během roku 2003 bylo i organizacím, které přešly pod působnost Zlínského kraje k 1.1.2003 uloženo zavést a udržovat systém finanční kontroly, a to řídicí kontrolu. Cílem tohoto opatření bylo zajistit ochranu veřejných prostředků proti rizikům, nevhodnému, neúčelnému nebo neefektivnímu nakládání a dále i zajištění včasných a spolehlivých informací o nakládání s těmito prostředky. Počet příspěvkových organizací se rozšířil o 33, 4 organizace byly sloučeny do jediné a jedna organizace zanikla. Celkový počet příspěvkových organizací zřizovaných krajem tak dosáhl počtu 189.

Vzhledem k možným rizikům a zejména z důvodu velikosti organizace, počtu zaměstnanců, obhospodařovaného majetku a objemu finančních prostředků, se kterými organizace hospodaří, byl 6 organizacím stanoveno zřízení útvaru interního auditu. Do konce roku 2003 tento útvar zřídilo 5 organizací a zbývající organizace jej zřídila k 1. 1. 2004. U ostatních příspěvkových organizací kraje nebylo shledáno, že by nastavený systém nebyl přiměřený, efektivní, účinný a účelný a nevyplývala proto pro ně nutnost zřídit útvar interního auditu.

1. b) Předběžnou, průběžnou a následnou kontrolu zajišťovali odpovědní pracovníci v souladu se zákonem 320/2001 Sb. s tím, že v malých příspěvkových organizacích někdy byly z důvodů uvedených v § 26, odst. 3) zákona slučovány funkce správce rozpočtu a hlavní účetní, a to zejména pro nedostatečný počet zaměstnanců a malou míru rizika prováděných finančních operací.

Jednotlivé odbory krajského úřadu rovněž dodržovaly principy řídicí kontroly, a to i při posuzování žádostí o veřejnou podporu z rozpočtu kraje.

Z celkové částky 722 905 Kč mank a škod vykazovaných v rámci Zlínského kraje byla náhradou škod uspokojena částka 183 380 Kč. Nejčastěji vznikly škody na majetku jeho odcizením, úhynem zvířat, působením povětrnostních vlivů, výpadkem energie, překopnutím kabelu či poškozením pracovních strojů a dopravních vozidel našich organizací.

Ze sankcí uložených všem našim 189 příspěvkovým organizacím tvořily pokuty částku 1 625 445 Kč a penále 1 888 272 Kč, a to zejména za pozdní zákonné odvody sociálního a zdravotního pojištění, za pozdní úhradu daní, za porušení bezpečnosti práce, za nenaplnění zákonem stanoveného počtu pracovníků se změněnou pracovní schopností, eventuálně i za znečištění ovzduší.

Oproti roku 2002 narostla výše úroků z prodlení na částku 4 057 026 Kč, což představují zejména úhrady za pozdní platby závazků nemocnic, které jsou v platební neschopnosti.

Všeobecně lze konstatovat, že po převzetí nemocnic a záchranných služeb vzrostly i pohledávky zaplacené po lhůtě a pohledávky nevymahatelné.

Poměrně vysoký objem pohledávek, které dosud nebyly uhrazeny v sobě zahrnuje i pohledávky, které ke dni 31.12.2003 ještě nebyly splatné.

Problémem se jeví 16 808 605 Kč nevymahatelných pohledávek, které bude nutno odepsat k tíži organizací. Tyto pohledávky zahrnují období od roku 2001 a jedná se zejména o pohledávky za nájemné, výuku žáků a příspěvky rodičů a zákonných zástupců na úhradu péče poskytované v dětských domovech, pohledávky nemocnic za zdravotními pojišťovny. Vzhledem k délce soudních sporů a probíhajících konkurzních řízení přejdou v dalších účetních obdobích další pohledávky z vymahatelných do nevymahatelných.

1.c) Krajský úřad zřídil útvar interního auditu k 1.7.2002. K 31.12.2003 jsou v tomto útvaru obsazeny všechna 3 plánovaná funkční místa. Vedoucí tohoto útvaru absolvovala dva atestační kurzy.

Interní audit ve své zprávě konstatoval, že vnitřní kontrolní systém krajského úřadu byl v roce 2003 funkční a účinný, účetnictví průkazné a řediteli úřadu byly měsíčně předkládány aktuální informace. Ze závěrů auditů vyplynulo 12 závažnějších zjištění nefinanční povahy s 15 doporučeními směřujícími ke zlepšení vnitřního kontrolního systému. Všechna tato doporučení byla realizována, což bylo prověřeno následným auditem.

Interní audit v roce 2003 provedl 7 auditů, z nichž tři byly finanční, jeden následný, jeden o systému kontrolní činnosti Zlínského kraje a jeden audit rizik.

Závažné zjištění ve smyslu §22, odst. 6, zákona o finanční kontrole ve veřejné správě nebylo zjištěno.

Útvar interního auditu byl zřízen v šesti příspěvkových organizacích – ve čtyřech nemocnicích a dvou organizacích sociálních služeb, z toho jeden útvar k 1. 1. 2004. Vzhledem k tomu, že ze strany zřizovatele byl kladen velký důraz na výběr auditorů, podařilo se naplnit plánovaný stav až ke konci roku 2003. Z tohoto důvodu je třeba audity, které tyto útvary stihly v závěru roku provést, posuzovat jako monitorovací.

Zákon 320/2001 Sb. ukládá pouze 8 městům Zlínského kraje zřídit útvar interního auditu. Všech osm měst útvar interního auditu zřídilo a pracuje v nich 10 auditorů, z nichž pět absolvovalo základní kurz. Během roku 2003 uskutečnili 58 auditů.

Zlínský kraj uspořádal pro auditory obcí a příspěvkových organizací setkání s cílem sjednotit úkoly a požadavky na výkon interních auditů a zdůraznit nutnost odborného vzdělávání auditorů.

1.d) V roce 2003 Zlínský kraj nebyl žadatelem ani příjemcem prostředků z mezinárodních fondů a tedy zde žádná finanční kontrola podle mezinárodních smluv neproběhla.

1.e) V průběhu 62 následných kontrol nebyly shledány závažné nedostatky a pochybení v hospodaření s veřejnými prostředky. Zjištěná pochybení byla napravena v rámci uložených opatření z kontroly.

1.f) V rámci 59 následných veřejnoprávních kontrol u zřizovaných organizací nebylo shledáno závažných zjištění předávaných dle zvláštních právních předpisů k dalšímu řízení.

1.g) Ředitel úřadu vydal pro zajištění a zavedení kontrolního systému rozsáhlý metodický pokyn. Tento pokyn nastavuje kontrolní systém Zlínského kraje co do cílů, rozsahu, zásad a postupů jak pro vlastní úřad, tak i pro zřizované organizace. Tento pokyn stanoví rozsah kontrolní činnosti pro odbory krajského úřadu, vnitřní kontrolu zabezpečenou útvarem interního auditu a vnější kontrolu zabezpečenou kontrolním oddělením kanceláře ředitele úřadu a kontrolním oddělením školského odboru.

Dále ředitel úřadu vydal příkaz, jímž uložil zřizovaným organizacím zavést a udržovat systém finanční kontroly.

2.a) Údaje obsažené v příloze č.4 k vyhlášce č.64/2002 Sb. jsou již zčásti popsány v komentáři k bodu 1.b) neboť přílohy č. 2 a 4 spolu korespondují.

V roce 2003 evidoval krajský úřad 1099 žadatelů o veřejnou finanční podporu, a to v oblasti poskytování sociálních služeb, příspěvků vlastníkům památkových objektů ve smyslu zákona 20/1987 Sb., vzdělávání, výchovy, sportu, ochrany a zlepšení životního prostředí, požární ochrany, protidrogové prevence, prevence kriminality, podpory rómské komunity, kultury, cestovního ruchu, rozvoje zaměstnanosti a v neposlední řadě i rozvoje infrastruktury kraje.

V těchto oblastech poskytl kraj podporu 595 příjemcům. U těchto příjemců předběžnou a průběžnou kontrolu provedly příslušné odbory. Následná kontrola ve smyslu zákona 320/2001 Sb., byla provedena u tří subjektů za účasti příslušného odboru.

2.b) V roce 2003 kontrolní oddělení kanceláře ředitele a školského odboru provedly 62 veřejnosprávních kontrol. Ve 40 případech byla uložena nápravná opatření.